

ΕΝΟΤΗΤΑ 32

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ Α ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ – Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ

Ο Α Παγκόσμιος πόλεμος όχλασε την ελληνική κοινωνία και ηγεσία εξαιτίας των διαφορετικών απόψεων του Βενιζέλου κα ιτου Βασιλιά Κωνσταντίνου.

BENIZEΛΟΣ

1. πίστευε ότι θα επικρατούσαν οι αγγλογόλλοι
2. έκρινε ότι η Ελλάδα θα έπρεπε να συμμαχήσει με την Αντάντ για να διαφυλάξει τα κέρδη της από τους βαλκανικούς πολέμους
3. και να διευρύνει τα σύνορά της.
4. οι θέσεις του υποστηρίζονταν από μεγάλα τμήματα των λαικών τάξεων που εμπνέονταν από τη Μεγάλη Ιδέα
5. από τη μεγαλοαστική τάξη της Διοσποράς που επιθυμούσε να ενταχθεί σε μια μεγάλη και ισχυρή Ελλάδα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

1. ήθελε την Ελλάδα σύμμαχο των κεντρικών Δυνάμεων
2. το πρόβλημα ήταν ότι η Τουρκία και η Βουλγαρία είχαν ήδη ταχθεί στο πλευρό της Γερμανίας
3. και ο βασιλιάς σε συνεννόηση με τη Γερμανία υποστήριξε τη διαρκή «ουδετερότητα» δήθεν για να προστατεύσει την Ελλάδα από τον πόλεμο.
4. οι απόψεις του Κωνσταντίνου έβρισκαν απήχηση σε μικροαστικά στρώματα που είχαν θορυβηθεί από την προοπτική ένταξης στο ελληνικό κράτος του ισχυρού εξωελλαδικού κεφαλαίου το οποίο δύσκολα θα μπορούσαν να ανταγωνιστούν.
5. επίσης οι βασιλικές θέσεις έβρισκαν σύμφωνα τμήματα των λαϊκών τάξεων που δεν επιθυμούσαν να πολεμήσουν αμέσως μετά τους βαλκανικούς.

Σύγκρουση

1. επιήλθε όταν η Αντάντ επιχείρησε να καταλάβει τα Δαρδανέλια το Φεβρουάριο του 1915.
2. ο Βενιζέλος έκρινε ότι η Ελλάδα έπρεπε να συμμετάσχει
3. ο Κωνσταντίνος αρνείται και ο Βενιζέλος παραιτείται.
4. ακολουθούν εκλογές το Μάιο του 1915 με νικητή το Βενιζέλο
5. κηρύσσει την Ελλάδα σε επιστράτευση, ο βασιλιάς διαφωνεί και πάλι παραιτείται ο Βενιζέλος.
6. ακολουθούν νέες εκλογές το Δεκέμβριο του 1915από τις οποίες απέχουν οι Φιλελεύθεροι. Η νέα κυβέρνηση ήταν απολύτως πιστή στο βασίλει.

Η εμπλοκή της Ελλάδας στον Α παγκόσμιο πόλεμο.

- Η Αντάντ για να εμποδίσει τη συνεχώς ενισχυόμενη γερμανική επιρροή στα Βαλκάνια, αποβίβασε στρατεύματα στη Θεσσαλονίκη τον Οκτώβριο του 1915
- Η Σερβία δέχεται επίθεση από τη Βουλγαρία, κατέρρευσε και τα σερβικά στρατεύματα μεταφέρθηκαν στη Μακεδονία.
- Αργότερα γερμανικά και βουλγάρικα στρατεύματα εισέβαλαν στην Α. Μακεδονία τον Μάιο του 1916.

- Οι ελληνικές δυνάμεις δεν αντέδρασαν, εφόρμησαν τις εντολές του Κωνσταντίνου για ουδετερότητα και έτσι το Δ Σώμα Στρατού διατάχθηκε να παραδοθεί δίχως να αντισταθεί, αιχμαλωτίστηκε και μεταφέρθηκε στη Γερμανία.

Οι επίστρατοι και το κίνημα της Εθνικής άμυνας.

- ❖ Η Αντάντ απαιτούσε τον αφοπλισμό των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων που ήταν υπό τις διαταγές του βασιλιά.
- ❖ Εκείνος αποδέχτηκε το αίτημα αλλά έδωσε εντολή οι έφεδροι που απολύονταν να οργανώνονται σε συνδέσμους.
- ❖ Έτσι δημιουργήθηκαν οι επίστρατοι = φιλοβασιλική παραστρατιωτική οργάνωση με περίπου 200.000 μέλη
- ❖ Παράλληλα οι Βενιζελικοί δημιούργησαν στη Μακεδονία μια οργάνωση την Εθνική Άμυνα και πραγματοποιήσαν κίνημα στη Θεσσαλονίκη 17/8/1916 ζητώντας τη συμμετοχή της Ελλάδας στον πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ.
- ❖ Ο Βενιζέλος εγκατέστησε προσωρινή κυβέρνηση στη Θεσσαλονίκη και διέταξε επιστράτευση.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ

Η κλιμάκωση της κρίσης οδήγησε το καλοκαίρι του 1916 να διαμορφωθούν στην Ελλάδα δύο αντίπαλα κέντρα εξουσίας. Το φαινόμενο ονομάστηκε Εθνικός Διχασμός, αποτυπώθηκε γεωγραφικά στη διάσπαση σε «κράτος των Αθηνών» υπό τον Κωνσταντίνο και «κράτος της Θεσσαλονίκης» υπό τον Βενιζέλο και ήταν η πρώτη εμφύλια σύρραξη στην Ελλάδα του 20^{ου} αιώνα

Επέμβαση της Αντάντ

1. η Αντάντ επιδίωξε να καταλάβει την Αθήνα αλλά τα συμμαχικά στρατεύματα αποκροώστηκαν από δυνάμεις πιστές στο Βασίλειό.
2. το «κράτος των Αθηνών» εξαπέλυσε διώξεις σε βάρος των βενιζελικών με τουλάχιστον 35 νεκρούς.
3. η Αντάντ κατέλαβε τον Πειραιά, επιβάλλοντας αυστηρό αποκλεισμό στην Βασιλική Ελλάδα και αξιόωνοντας την απομάκρυνση του Κωνσταντίνου
4. Ο Κωνσταντίνος εξαναγκάστηκε να εγκαταλείψει την Ελλάδα αφήνοντας στο θρόνο το γιο του Αλέξανδρο δίχως να παραιτηθεί ο ίδιος.

Βενιζέλος

1. ήρθε στην Αθήνα σχημάτισε νέα κυβέρνηση και κήρυξε τον πόλεμο στις κεντρικές Δυνάμεις.
2. επανέφερε τη Βουλή που είχε εκλεγεί το Μάιο του 1915, η οποία λόγω της νεκρανάστασή της ονομάστηκε Βουλή των Λαζάρων.
3. απολύθηκαν χιλιάδες δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί που θεωρήθηκαν φιλοβασιλικοί. Κάποιοι άλλοι εκτοπίστηκαν και ανάμεσα σ αυτούς αρκετά στελέχη της βασιλικής παράταξης που εξορίστηκαν σε ένα γαλλικό νησί την Κορσική.